

Relíquia de Santa Fe

Santa Fe del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Plaça de Catalunya, 1, 08792

Coordenades:

Latitud: 41.38492
Longitud: 1.72124
UTM Est (X): 393081
UTM Nord (Y): 4582277

Classificació

Número de fitxa 08249 - 72
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Pl. de la Vila 11, Sant Feliu de Llobregat

Fitxes associades:

[Goigs en lloança de la gloriosa verge i màrtir Santa Fe.](#)

Autoria de la fitxa Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dc., 09/07/2008 - 02:00

Descripció

Petit fragment d'os pertanyent a un crani humà, atribuït al crani de la màrtir Santa Fe, patrona del poble. Té unes dimensions aproximades de 3,5 cm x 2,5 cm. La relíquia es troba dins una lipsanoteca o reliquiari d'estil barroc, fet de fusta, a l'estil de les creus processionals barroques, dins una caixa hexagonal protegida per un vidre que permet veure la relíquia pròpiament dita. Davant de la relíquia hi ha un petit filacteri de paper on es llegeix la frase: "Reli^a de la cabeza de Sta fe". El reliquiari està pintat per l'anvers de color daurat, mentre que al revers no presenta decoració de cap tipus, ja que en el seu emplaçament original, a l'església de Santa Maria de Santa Fe, es devia recolzar directament contra una paret. Únicament presenta, en aquesta part posterior, una porteta que permet accedir a la relíquia. Tot el reliquiari s'assenta sobre un peu. Les seves dimensions són de 25 cm d'amplada x 53 cm d'alçada.

Observacions:

La informació per a elaborar aquesta fitxa ha estat obtinguda a partir d'una conversa mantinguda amb la senyora M.Rosa Forns Raventós.

Història

Segons informació oral de la senyora Mª Rosa Forns, la relíquia de Santa Fe es trobava dipositada a l'església parroquial del poble fins l'any 1936 en què, en el context de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939), es va cremar tot el mobiliari litúrgic del temple. El senyor Josep Forns, avi de la senyora Mª Rosa Forns, va salvar la relíquia de la crema i la va tenir a casa seva amagada durant tot el conflicte. En acabar la guerra, en reconeixement a la seva acció, se li va demanar que custodiés la relíquia de manera permanent, fet que ha arribat fins avui dia. Cada any, per Festa Major, la senyora M. Rosa Forns porta la relíquia a l'església i la torna a guardar a casa seva acabada la festa. Segons la tradició religiosa, Santa Fe fou una màrtir paleocristiana que visqué entre els segles III i IV, l'onomàstica de la qual se celebra el dia 6 d'octubre. Si bé el folklorista Joan Amades ens diu, en el seu costumari (veure bibliografia), que Santa Fe era filla de Barcelona, la tradició més estesa afirma que va néixer a Agen (França). Filla d'una rica família romana pagana, adoptà la fe cristiana d'adolescent, ja que des de petita, la seva dida li va transmetre els coneixements de la doctrina cristiana. Per amor a Déu, practicà l'apostolat envers els pobres i entrà a formar part del grup de cristians que hi havia a la ciutat, encapçalat pel bisbe d'Agen, Capraci. En aquest context, a començaments del segle IV tingué lloc la persecució dels cristians ordenada pel prefecte romà Dacià. Segons la tradició, Dacià cominà Santa Fe a renegar de la fe cristiana i venerar les divinitats paganes davant una multitud congregada al fòrum de la ciutat. Davant la negativa de la santa, que va aduir que els déus romans eren falsos, Dacià ordenà als botxins que encenguessin un foc i que estenguessin Santa Fe en un llit de ferro per tal que morís cremada. La santa començava a patir els turments del foc quan el bisbe Capraci, que estava amagat entre la multitud, esposà davant de Dacià i s'agenollà als peus de la santa, pregant a Déu que l'assistís en el tràngol que estava passant per la defensa de la fe. De sobte, un colom blanc envoltat de núvols va baixar del cel amb les ales esteses, deixant caure una pluja que apagà el foc. Molta gent que va veure l'escena es convertí instantàniament. Dacià, furios, ordenà als seus soldats que decapitessin tots els conversos, al bisbe Capraci i especialment a Santa Fe. Així es va fer, i els cadàvers restaren enmig de la plaça. A la nit, mentre els botxins celebraven la carnisseria, els cristians amagats recolliren les despulles dels màrtirs i els sepultaren en un lloc secret. Al segle V, quan el cristianisme ja era religió oficial de l'Imperi Romà, les restes foren sepultades a la basílica d'Agen. En època medieval, la relíquia del cap de Santa Fe fou portada al monestir benedictí de Sainte Foy de Conques, on avui encara és venerada pels pelegrins. Se suposa que en algun moment indeterminat, un grup de persones de Santa Fe del Penedès van anar a Conques a buscar una relíquia de la santa, concretament un trosset d'os del cap de Santa Fe.

Bibliografia

AMADES, Joan (1983): "Costumari català. El curs de l'any". Volum V. Tardor. Salvat Editores i Edicions 62. Barcelona, p. 462
VENDRELL I VENDRELL, Remei, et alii. (1994): "Santa Fe del Penedès. Un municipi històric al cor de l'Alt Penedès." Edita: Ajuntament de Santa Fe del Penedès. Santa Fe del Penedès, p. 59-63.

